

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет соціальних комунікацій

Кафедра інформаційних технологій

Магістерська кваліфікаційна робота

на тему: **«ІНФОКОМУНІКАЦІЇ В ЕЛЕКТРОННОМУ
ДОКУМЕНТООБІГУ»**

Виконала:
студентка 2 курсу магістратури,
очної форми навчання,
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Косачова Олена Вячеславівна

Науковий керівник:
Асєєв Георгій Георгійович
професор, доктор технічних наук, завідувач кафедри інформаційних
технологій

Рецензент:

Харків - 2019

ЗМІСТ

ВСТУП3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ІНФОКОМУНІКАЦІЇ6

- 1.1 Зміст терміну інфокомунікації6
- 1.2 Етапи науково-технічного прогресу в сфері розвитку інфокомунікацій14
- 1.3. Конвергентний характер інфокомунікаційного розвитку26
- 1.4. Ринок інфокомунікацій32
- 1.5. Висновки до Розділу 137

РОЗДІЛ 2. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОКОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СФЕРІ ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ39

- 2.1. Місце документа в системі інфокомунікацій39
- 2.2 Використання ІКТ для створення єдиного інформаційного простору підприємства46
- 2.3 Цілі, задачі та базові компоненти корпоративної інфокомунікаційної системи56
- 2.4. Висновки до Розділу 266

ВИСНОВКИ68

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ73

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В процесі управління кожною організацією, однією із найважливіших задач виступає організація роботи з документами. Документи виступають головним механізмом організації діяльності підприємства.

У сучасності проблема управління документами, а відповідно, і забезпечення діяльності організації, може бути ефективно вирішена лише шляхом організації діловодства з використанням сучасних інфокомунікаційних технологій. Для забезпечення цього процесу необхідно здійснити перехід організації на максимальне використання електронних документів у своїй діяльності. Вони мають оброблюватися та переміщуватися за допомогою інфокомунікаційних мереж організації, відповідно неминучим є перехід до електронного документообігу.

Застосування сучасних інфокомунікаційних технологій має суттєве значення для оптимізації усіх процесів діяльності будь-якої організації. А саме оперативного доведення інформації до виконавців, взаємодії структурних підрозділів між собою та окремими робітниками, контролю виконання документів та доручень, а також визначення стадії виконання документів, удосконалення процесів пошуку інформації. Тобто у кінцевому результаті впровадження інфокомунікаційних технологій сприяє більш оперативному та якісному вирішенню усіх питань, що пов'язані із документними комунікаціями. Головними наслідками є покращення взаємодії усіх структурних підрозділів організації та територіально віддалених філій, підвищення рівня керованості підприємством, а також досягнення більш високої оперативності роботи. У випадку комерційних підприємств усе це – важлива умова підвищення конкурентоздатності організації та збільшення прибутку за рахунок більш швидкого реагування на зміну кон'юктури ринку. Усе це визначає актуальність та практичну значущість обраної теми магістерського дослідження.

Мета дослідження – здійснити багатоаспектний аналіз сучасних інфокомунікаційних технологій та можливості їх застосування для оптимізації роботи підприємства.

Відповідно до мети визначено такі **завдання** магістерського дослідження:

- проаналізувати зміст понять інфокомунікації, інфокомунікаційні технології, інфокомунікаційні системи;
- визначити основні етапи науково-технічного прогресу в сфері інфокомунікацій та розглянути перспективи їх розвитку;
- обґрунтувати конвергентний характер розвитку інфокомунікацій;
- здійснити аналіз поняття «ринок інфокомунікацій»;
- визначити місце документа у розгалуженій системі інфокомунікацій;
- виявити ключові особливості використання інфокомунікаційних технологій для створення єдиного інформаційного простору підприємства;
- висвітлити основні цілі та задачі впровадження корпоративної інфокомунікаційної системи, розглянути базові її компоненти.

Об’єкт магістерського дослідження – сучасні інфокомунікаційні технології.

Предмет магістерського дослідження – функціональні можливості застосування інфокомунікаційних систем для забезпечення електронного документообігу організації.

При виконанні магістерської роботи були використані наступні методи дослідження: аналіз та узагальнення методичної літератури, періодичних видань та публікацій Інтернет; синтез; абстрагування; систематизація; класифікація та ін.

Огляд літератури. Серед праць, що найбільше сприяли розкриттю теми дослідження можна виділити серію публікацій Т. А. Кузовкової [23-25, 27-29], в яких був проаналізований процес становлення інфокомунікацій, був виявлений конвергентний характер розвитку інформаційних та телекомунікаційних технологій, була надана оцінка ролі інфокомунікацій в

економіці, надана характеристика закономірностям їх розвитку, а також зроблений прогноз розвитку інфокомунікаційної галузі у майбутньому.

Суттєвий інтерес викликала праця Новікової Г.М. [33] в якій була надана загальна характеристика сучасних корпоративних інфокомунікаційних систем, розглянуті стандарти та методологія їх створення, етапи впровадження. Також була визначена роль та місце електронного документообігу в корпоративних інфокомунікаційних системах.

Процес інтеграції електронних інформаційних ресурсів в єдиній інформаційний простір підприємства та отримані ефекти від цього процесу були розглянуті в праці Семеренко М.М.[43].

На увагу заслуговують також праці Гайворонської Г.С.[11], де був розглянутий зміст поняття інфокомунікації, Ковалю В.В. [18], Ларіна М.В. [30], Романова В.П. [42] та Шуримова Е.Л. [50].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 25 лет инфокоммуникационной революции (сборник трудов)/ Под ред. Л.Е. Варакина. – Москва: МАС, 2006. – 264 с.
2. Автоматизированные информационные технологии в экономике/ Под общ. ред. И.Т. Трубилина. – Москва: Финансы и статистика, 2000. – 352 с.
3. Автоматизированные информационные технологии в экономике/ под ред. И.Т. Трубилина. – Москва: Финансы и статистика, 2015. – 352 с.
4. Алексеева И. Возникновение идеологии информационного общества //Информационное общество. –№1. – Москва, 1999. – С. 32-38
5. Балькин Г. Ф., Балькин Ю. Г., Крапивянская Л. А. Системный анализ в инфокоммуникациях. – Киев: Гос-ный ун-т телеком-ций, 2014. – 97 с.
6. Бебик В.М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публік рілейшнз: монографія / В.М. Бебик. – Київ: МАУП, 2005. – 440 с.
7. Варакин Л. Е. Информационно–экономический закон. Взаимосвязь инфокоммуникационной инфраструктуры и экономики. – Москва: МАС, 2006. –106 с.
8. Варакин Л. Е. Направления развития инфокоммуникаций России на основе современных технологий и мировых тенденций// Труды МАС. – 2001. – №1 (17) . – С. 2–12.
9. Варакин Л. Е. Цифровой разрыв и его измерение// International Telecommunication Academy. . –2004. – № 1. – С. 9–19
10. Васильев В. В., Кузовкова Т. А. Инфокоммуникационные технологии и информационная экономика. – Москва: Палеотип, 2005. – 268 с.

11. Гайворонська Г.С. Інфокомунікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sbiblio.com/biblio/archive/gayvoronskaja_info/00.aspx
12. Гольшко А.В. Информационное общество: тренды и последствия // Электросвязь. – 2013. – №4. – С. 17-22.
13. Ершова Т.Б. Організаційні аспекти створення єдиного інформаційного середовища підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/organizatsionnye-aspekty-sozdaniya-edinogo-informatsionnogo-prostranstva-predpriyatiya>
14. Закон України "Про телекомунікації" від 18.11.2003 № 1280-IV. [Електронний ресурс] .– Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
15. Инфокоммуникации информационного общества/ под ред. Варакина Л.Е. – Москва: МАС, 2012. – 416 с.
16. Казакевич Т.А. Документні комунікаційні системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/dokumentnye-kommunikatsionnye-sistemy>
17. Каплан Роберт С., Нортон Дейвид П. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию. – Москва: Олимп–бизнес, 2006.
18. Коваль В. В., Толкачова Г. В., Небога Т. В. Стратегічні орієнтири розвитку сфери інфокомунікацій як складової національної інноваційної інфраструктури // Проблеми економіки, 2017. – № 1. – С. 89–93.
19. Концепция развития отрасли «Связь и информатизация» /под ред. Реймана Л. Д., Варакина Л. Е. – Москва: МАС, 2010. – 340 с.
20. Корнеев И.К., Машурцев В.А. Информационные технологии в управлении. – Москва: ИНФРА–М, 2006. – 226 с.
21. Кох Р., Яновский Г. Эволюция и конвергенция в электросвязи. – Москва: Радио и связь, 2011. – 280 с.

22. Кузнецова С.Э. Особенности функционирования сферы инфокоммуникационных услуг в постиндустриальной экономике [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://group-global.org/ru/publication/3982-osobennosti-funkcionirovaniya-sfery-infokommunikacionnyh-uslug-v-postindustrialnoy>.

23. Кузовкова Т. А. Економічні аспекти конвергентного розвитку інфокомунікацій // Електрозв'язок. – 2009. – № 2. – С. 16–19.

24. Кузовкова Т. А. Індикатори галузевого розвитку в умовах конвергенції зв'язку та інформатики // Електрозв'язок. – 2015. – № 2. – С. 25–28.

25. Кузовкова Т. А. Оцінка ролі інфокомунікацій в національній економіці та виявлення закономірностей їх розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/otsenka-rol-i-infokommunikatsiy-v-natsionalnoy-ekonomike-i-vyyavlenie-zakonomernostey-ih-razvitiya>

26. Кузовкова Т. А., Салютин Т. Ю., Шаравова О. И. Статистика инфокоммуникаций: учебник для вузов/ под ред. Т. А. Кузовкова. – Москва: Горячая линия–Телеком, 2015. – 554 с.

27. Кузовкова Т. А., Тимошенко Л. С. Аналіз та прогнозування розвитку інфокомунікацій. – Москва: Горячая линия, 2009. – 224 с.

28. Кузовкова Т.А., Зоря Н.Е. Наукові основи економіки галузі інфокомунікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/nauchnye-osnovy-ekonomiki-otrasli-infokommunikatsiy>

29. Кузовкова Т.А., Зоря Н.Е. Організація та компоненти системи моніторингу в сфері інфокомунікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/dokumentnye-kommunikatsionnye-sistemy> (23)

30. Ларин М.В., Рысков О.И. Электронные документы в управлении. –

Москва: ВНИИДАД, 2008. – 206 с.

31. Моисеенко Е.В., Лаврушина Е.Г. Информационные технологии в экономике [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://abc.vvsu.ru/books/inform_tehnolog/default.asp

32. Никитюк Л.А. Услуги связи нового поколения /Л.А. Никитюк, Р.Ю. Царев//Зв'язок. – 2012. – № 1. – С. 23–28.

33. Новикова Г. М. Основы разработки корпоративных инфокоммуникационных систем. – Москва: РУДН, 2016. – 152 с.

34. Ожогов С. И., Шведова Н. Ю. Тлумачний словник російської мови. – Москва, 1997. – 944 с.

35. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации / Г.Г. Поцепцов. – Київ: Ваклер,2001. – 656 с.

36. Про Національну програму інформатизації: Закон від 04.02.1998 № 74/98-ВР [Электронный ресурс]/ Верховна Рада України. – Режим доступа: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>

37. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Реформи галузі інформаційно-комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору України»: Постанова Верховної Ради України від 31.03.2016 № 1073-VIII // База даних «Законодавство України»/верховна Рада України [Электронный ресурс] .– Режим доступа: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1073-19>.

38. Про стратегію сталого розвитку «Україна - 2020». [Электронный ресурс] .– Режим доступа: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

39. Рейман Л.Д. Закономерности функционирования и регулирования инфокоммуникаций . – Москва: Научная книга, 2003. – 268 с.

40. Річний звіт про роботу НКРЗі за 2015 рік. Національна комісія, що

здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. – Київ, 2015 [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.nkrzi.gov.ua/images/news/11/1009/ZVIT_NCCIR_2015_FINAL.pdf

41. Розанова Н.М. Економіка галузевих ринків. – Москва: Юрайт Юрайт, 2011. — 606 с.

42. Романов В.П. Интеллектуальные информационные системы. – Москва: Экзамен, 2014. – 494 с.

43. Семеренко М.М., Копняк К.В., Далевська Т.А. Особливості розвитку інформаційно-довідкового забезпечення діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/2_ANR_2010/Economics/10_57517.doc.htm

44. Серебрякова Н. Г. Основы информационных технологий / Н. Г. Серебрякова, О. Л. Сапун, Р. И. Фурунжиев. – Минск: БГАТУ, 2015. – 400 с.

45. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации: учеб. пособие / А. В. Соколов. – Санкт-Петербург: Изд-во Михайлова В. А., 2002

46. Теорія зв'язку/ під ред. В.Н. Рогинського. – Москва: Вістник. –2001. – 192 с.

47. Томилов В.В., Хакунов Т.Д. Информационный аспект в маркетинговой концепции формирования оптимальной структуры управления предприятием // Сб. международного конгресса: "Маркетинг и проблемы информатизации предпринимательства". –Санкт-Перербург: СПбУЭФ, 2005. – С.257–260

48. Трофимов С. А. CRM для практиков. Второе дыхание отдела продаж.– Москва: Эко Трендз, 2006. – 303 с.

49. Харкевич А. А. Про цінність інформації. – Москва: Наука, 2008. – 503 с.

50. Шуремов Е.Л., Чистов Д.В., Лямова Г.В. Информационные системы управления предприятиями. – Москва: Бухгалтерский учет, 2013. – 109 с.

51. Яковец В. И. Ускорение научно–технического прогресса. Теория и экономический механизм. – Москва: Экономика, 1998. – 382 с.

52. Яценко М.С. Інфокомунікації як чинник соціально-економічного та науково-технічного розвитку України та її регіонів у контексті розбудови інформаційного суспільства // ЕКОНОМІКА: реалії часу . –№1(2) . – 2012. – С. 143 – 146.